

باقت ۇلكەن ۋلاسنداغلار مول باقتقا كەنەلدى

(باسى 1 - بەتتە)

ەرەكشە قېنىشلىغى بارلار جانە ”تورت ۋتۇرلى قارتتار“ بار. باقت ۋلاسى ولاردىڭ دەنساۋلىق جاعايدىنا قاراي تۇرمىستا ۇز كۇشنىە سۇيەنە الا-تىندار جانە تۇرمىستا ۇز كۇشنىە سۇيەنە المايتىند-دار دەپ ەكى تۇرگە ۋبولپ، سالىستىرما بوينىشا كۇتۇشى ورنالاستىردى.

باقت ۋلاسىنداغى قارتتار ۋترا قالسا قارايد-

لاساتىن ادام بار، ۋش ۋاقتى تاماغى دايىن، كىيىمى جۇۋلى، كۇندىز بىرەۋلەر قارايلاسا، تۇندە كە-زەكشى بولپ كۇزەتەدى، قارتتاردىڭ تۇرمىستىق قاجەتى 24 ساعات بويى قاناعاتاندىرلادى.

ۋر كۇنى تاڭەرتەڭ كۇتۇشلەر تۇرمىستا ۇز كۇشنىە سۇيەنە الهايتىن 10 قارىباغا كىيىمىن كىدىرىپ، بەتى - قولىن جۇپ، تاماق بەرەدى. مايرا كۇتۇشلەرگە ۇنەيى قارايلاغا ۋوز اكە - شە-شەلەرئىغدى قاراپ، ولارغا كوبىرەك كەشرىمە-مەن جانە تۇسىنىستىكپەن مامىلە جاساڭدار، قارايلاڭر ۋتۇن شىندە دارەتكە بارۋى، ورنىن كور-پەسنى ۋستىرۇى كەرەك بولسا، قاجەت ەتكەن كەزدە جەتىپ بارىڭدار دەپ تاپسىرادى. ۋئىلىشى بۇل اراداعى قارتتاردىڭ قولمەن اينالدىرىپ جوعارد-لاتىپ - تومەندەتۇگە بولاتىن مەدىيتىسىنادا پايدالاناتىن تۈسەكتە جاتاتىنىن، تۈسەك باسىندا شاقىرۇ جابىدىغى بار ەكەنىن بايقادى.

شات كۇلكى، ارقا - جارقا اڭگىمە

ساعات 11، كۇنىڭ شۇلەن شۇغىلاسى ۋلاغا ۋنۇسپ تۇر. كەيىىر قارايلاڭر ۋلادا كۇنگە قىزدە-رىنسا، كوپ ساندىسى كۇتۇشكىگە ىلەسىپ گىمناستىكا سىستەۋدە.

15 مېنۇتتىق توپتىق قىيىلغا قاتىناسقانىن كەيىن، ۋماتىمىن ۋمانسۇر قاريا دۇتتارىن اكەلدى، مامەتتۇرسىن ۋماتىناسىر قاريا داپ شالا باستادى. مۇزىكا اسيايىنىڭ رىعاغىنا ىلەسە، كوپىشلىك بىگە باستى، شات كۇلكى، ارقا - جارقا اڭگىمە ۋنى ۋ-لانى كەرەدى.

يىىل 86 جاستاغى ابدۇاقي باقى دەنە قۋاتى ۋالسىز بولغاندىقتان، باقت ۋلاسىنا كەلگەننەن بەرى تۈسەك تارتىپ جاتتى. كۇتۇشى نۇربىيا ابدىۋ-للا بىلاي دەدى: ۋر رەت مۇزىكا ۋنى كوتەرىل-گەندە، ابدۇاقي قاريا ۋن - ۋنۇنسىز جاتىپ تىڭ-دايدى، كەيدە رىعاقتا ىلەسىپ قولدارىن قوزغالتا-دى. ”بۇگىن ۋا رايى جىلى، سىرت دىر - دۇمانغا تولى ەكەن، بارىپ كورەسىز بە؟“، نۇربىيا قايتەر ەكەن دەپ سۇراپ ەدى، ويىلاماعان جەردەن

(باسى 1 - بەتتە)

”بىلىتىردان باستاپ شاختاغا تەحنىكالىق وزگە-رىس جاساعان ەدىك، ۋندىرىس قۋاتى جىلىنا 600 مىڭ تونىناعا جەتكەن بولاتىن، 4 - ايدىڭ 10 - كۇنى تۇتقىيلىدان كوپ سۇ ۋوتۇ شىرعالاغى تۇلدى“. جۇڭھەي 5 - قۇرلىس شەكتى سەرىك-تەستىگىنىڭ اتقارۇشى القا باستىغى، باس دىرەكنو-رى داي دۇڭشىڭ بىلاي دەپ تانىستىردى: سۇ ۋوتۇ شىرعالاغى تۇيلغان كەزدەگى قۇدىق استىندا-غى ادامداردىڭ جەكە ورنىن تۇراقتاندىرۇ ئىنقور-ماتىياسىنا قاراعاندا، قازىر قۇددى استىنداغى قاما-لىپ قالغاندار 3 ورنىغا ورنالاسقان. قامالىپ قالغا-دار نەگىزىنەن حىنان، گانسۇ، انخۇي، جياڭسۇ سىياقتى ولكەلەردەن كەلگەن.

”قازىر قۇتقارۇ - كۈمەكتەسۇ جۇرگىزۇدىڭ ۋتۇيىندى قىزمەتى سۇ تارتۇ، سۇ بىعسىتىرۇ جانە بۇرغىلاپ تەسىپ، قويمالچىڭ قۇيىپ، سۇ بىتەۋ“. جۇڭھەي 5 - قۇرىلىس فىڭيۇان كوهر كەنى 10 - ۋسۇڭر“ شىرعالاڭنى ۋبىر جاقتى ەتۇ قىزمەتى قول-باشىشلىق شىتابى ماماندار گرۇپپياسىنىڭ باستىغى، جۇڭھەي كىڭكۇڭ توبى شي - ان زەرتتەۋ ورنى شەكتى سەرىكتەستىگىنىڭ زەرتتەرەمەنى نىان شىڭخۇي بىلاي دەدى: قازىر يەلەگەن جاعايدىان تالداۋ جۇرگىزگەندە، شىرعالاك تۇيلغان ۋڭىر-دىڭ سۇ رايى گەولوگىيالىق شارت - جاعايدايى ايرىق-شا كۇردەلى. شىرعالاك تۇيلغان كەن ۋمامغى تە-رەكتى وزەنى الابىنا ورنالاسقان، شاختاغا تولعان سۇ كۈپتەگەن جاققان كەلگەن، كۈنە بوس ۋمامق-

قاريا بۇعان ماقۇل بولدى. نۇربىيا تۈسەكتى تومەند-دەتىپ، سول جاق يىعمەن قارىانىڭ وڭ قولتىغە-نان سۇيەمەلدەپ، ونى قامام باسىپ كورۇگە شا-بىتتاندردى. قاريا سول اياغىن كوتەرىپ ۋبىر باستى، ونان وڭ اياغىن كوتەردى، وسىلايشا ابدۇاقي قاريا تۇڭغىش رەت جاتىن بولمەدەن سىرتقا شقتى.

مايرا ابدۇاقي قارىانىڭ قامام باسىپ جۇرگەن قۇانىشىنان ۋلى ارىلماي جاتىپ، قول تەلەفونىنا دا تاغى ۋبىر قۇانىشتى خابار كەلدى: مامەتىياز رەيىم-نىڭ كورۇ قۋاتى قالپىنا كەلپەتى! جازىم ايدىڭ ال-دىندا مامەتىيازىڭدىڭ كوزى كەنەتتەن كورمەي قالغان بولاتىن. قارقاش ۋداندىق خالىق سىستەرى مەكەمەسى ونى ۋداندىق ورتالىق قارتتار ۇيىندە كۇتىنىپ ساۋىغۇعا ورنالاستىرعان، ەمدەۋدەن كەيىن ول جارىق دۇنيەمەن قايتا قاۋىشىپتى.

باقت ۋلاسىنداغى قارايالاردىڭ سالاماتتىق ارخىۋىنا قاراساق، دەنساۋلىقتارىنىڭ ۋراقىيسى سالا-ماتتىق كورسەتكىشتەرى تۇرلىشە دارەجدە جوعا-رىلاپتى. ”مەيلى دەنساۋلىق، الەد رۇحانى جاققان بولسىن، قارايالاردىڭ بارلىغىندا قۇانارلىق وزگە-رىستەر بار، شات كۇلكى بارغان ساين مولايىدى“، - دەدى مايرا.

ۋمامتىمىن ۋمانسۇر باقت ۋلاسىنا ورنالام-قاننان بەرى تۇرمىس زاڭدىلىغى تۇزەلىپ، كۇندە-رى جارقىن ۇمىتكە تولدى. ول ۋوزىنىڭ سۇيىكتى دۇتتارىن قولىنا قايتا لىپ، ۇنەمى كوپىشلىكپەن بىرگە ۋان شىرقاپ، بىگە باساتىن بولدى.

بارلىغى ۋبىر شاڭىراقنىڭ ادامدارىنا اينالدى

ساعات 14، تۇسكى تاماق ۋاقتى بولدى. كارتوپ قوسىپ بىقىتىرغان تاۋىق ەتى، جۇاكۈپەن قۇيرىغان جۇمىرتقا، ەتىسىز تالىشىق كوكونىس، كۇرۇش، ۋبىر كەسە قوي ەتى سورپاسى اس تاپاققا تولدى. ۋبىر ۋبولىم توعىسىيا تاغام قارتتاردىڭ بول-مەسىنە جونەلتىلدى، باسقارلارى اسحانادا وتىرعان قارتتاردىڭ الدىنا اكەلىندى.

اس ۇيدە، تاتىتبايتىن بولاتتان جاسالغان ندىستىر جارقىراتىپ جۇلىىپ، دەدىن تاپ - تازا ۋسۇرتىلىپتى. باس اسپاز ابدۇراحمىان تۇردى تۇسكى استان تاماق قابلىرىنا سالىپ ۇلگى شكاپىنا قويدى ۋزى تاغامنىڭ ئىنقورماتىياسىن جازىپ الدى. ”بۇلاردىڭ بارلىغى قارايالاردىڭ تويىپ، جايلى تاماق-تانىپ، سالاماتتىغىنىڭ جاقسارا ۋنۇسۇ ۋشىن“. اىب-دۇراحمىان بىلاي دەدى: تاماقتى جۇمىساق، ۋدام-دى ەتىپ جاساۋ كەرەك، ۋر كۇنگى اس تىزىمىندە

ەت، كوكونىس، جۇمىرتقا، جەمسى قامىتلادى، ۋبىر اپنا شىندە تاماق قايتالانبايدى.

قارقاش ۋداندىق يىگىلك قۇرىلمىنىڭ قا-تتىسى جاۋاپتىسى تانىستىرىپ بىلاي دەدى: اس ما-تەريالدارنىڭ جاڭا، حاۋپىسىز بولۇنما كەپىلدىك ەتەمىز. كىيىم جاعىندا دا ۋداندىق خالىق سىستەرى مەكەمەسىنىڭ ورنالاستىرۇى بار، 4 - ايدىڭ 10 - كۇنى بۇكىل ۋدانداغى 16 ۋىل - قىستاق باقت ۋلاسى مەن 5 قارتتار ۇيىندەگى ۋربىر قارىباغا تۇ-گەلدەي ۋبىر پار كىيىم، اياق كىيىم، بايىاق ولىشىپ تىگىلدى، 10 كۇننەن كەيىن ىر كەس - تىر كەس جەتكىزىپ بەرەمىز.

قارتتاردى جاقسى تاماقتاندىرىپ، جىلى كىيىندىرىپ قانا قويماي، اسىرەسە، ولارغا باقتىى سە-زىندىرە دە ۋبىلۇ كەرەك. كۇيا قالاشىغى ۋىل - قىستاق باقت ۋلاسى ۋر قارىباغا مەيىر جەتكى-زىپ، بارلىغىن ۋبىر شاڭىراقنىڭ ادامدارىنا اينالدىر-دى.

اقىل - ەسىن جوعالقتان ۋبىر قاريا عىلمى كۇتۇدىڭ ارقاسىندا، سۇمەن شاپىلاتىن دارەت شە-لەگىن پايدالانۇدى ۇيرەنىپ الدى؛ سەزۇ تۇيىسىگە-نىەن ايرىلغان ۋبىر قارىباغا كۇتۇشى تاماقتى ۋبىر قاسىق، ۋبىر قاسىقتان جەگىزدى... ”جازىم جىلدىان استام ۋاقتى بىرگە تۇرغاننان كەيىن، قارايالاردىڭ كوڭىلى بىزىمەن جاقىنداسقانىن ايقىن سەزىندىك، مۇنداي سەزىم ادامدى قۇانتادى ۋزى كوڭىلگە جىلى مەيىر بەرەدى ەكەن“، - دەدى مايرا، تويتىق قىيىل كەزىندە جۇرتپەن سويلەسكىسى كەلەپتىن توحىمامەت مەرىبىدوللا دىبىسى ساندىغىن كوشىرۇگە وزدىگىنەن كەلىپ كۈمەكتەسەتىن بولدى؛ قىزمەتكەرلەردىڭ اعاش كەىپ، گۇل ۋسىرىپ جاتقاندىغىن كورىپ، ەگىس شەبەرى نۇرۇاق يۇسۇپ رىقتى تۇردە ەڭبەككە قاتىناسۇدى ۋوتىنىشى ەتتى، ونىڭ باستاۋىندا 7 — 8 قاريا ۇز ەرىكتەرىمەن ەڭبەك-كە قاتىناستى.

ۋىل - قىستاق باقت ۋلاسىنىڭ ۋتىپتى دە جاقسى جۇمىس جۇرگىزۇى ۋشىن كۇيا قالالاشىغى ۇبلەسىمدى ادامدى ۋلا باستىغى مىندەتن ارقالاۋ-عا تاڭدايدى، سونداي - اق 10 مۇ جەردى ۋلانىڭ جەمىسى، كوكونىس ەڭۇنە بەردى. ”بىرنەشە ايدان كەيىن ۋلادا جەمىس - جىيدەكنىڭ خوش ۋيد-سى اڭغىىپ، قارتتار ۇزىمىز وسىرگەن جەمىس - جىيدەكتى جەپتىن بولادى“، - دەدى مايرا كەلە-شەككە زور ۋۇمت ارتىپ. ونىڭ ارت جاعىنداغى كوكونىس وسكىندەرى جاراقاتان باسنى قىلتىتىپ، قاۋلاپ ۋوسىپ كەلەدى.

انار بۇلت / شىنجياڭ گازەتىنىڭ ۋئىلىشىسى جىڭ جو 4 - ايدىڭ 15 - كۇنى ۇرىمجىدەن حا-بارلايدى. ”شەكارادان الا كىرگەن ەرىمەك حاياۋا-ناتتاردى نەشە كۇن ۋاشالاۋ قاجەت؟“، ”شەكارا سىرتىنداغى جەمسىستەردى ەلگە الا كەلۇگە بولا ما؟“ مەملەكەت قاقپاسىنىڭ بيولوگىيالىق حاۋپى-سىزدىگى بىلىمدەرىن جالپىلاستىرۇ ۋشىن، 4 - ايدىڭ 15 - كۇنى ۋۇرمىچى كەدەنى ۋۆتونومىيالى رايوندىق عىلم - تەحنىكا قوعامىمەن تىزە قوسا وتىرىپ، شىنجياڭ عىلم - تەحنىكا ساراينىدا ”مەمە-لمەكەت قاقپاسىنىڭ بيولوگىيالىق حاۋپىسىزدىگى قالىقتىسىن بىرگە ورناتىپ، جارسىمدى، ورنىقتى، كورىكتى شىنجىياڭدى بىرگە قۇرايىق“ ئاقرىبىنىدا. غى عىلم جالپىلاستىرۇ كورمەسىن اشىپ، ۋبىر اپنا ۋاقتپەن ورسىتەتلىەتن 2021 - جىلغى ”مەملەكەت قاقپاسىنىڭ بيولوگىيالىق حاۋپىسىزدىگى جونسندەگى عىلم جالپىلاستىرۇ ۇگىت اپتالىغى“ قىيىملىنىڭ شە-مىلدىغىن رەسەمى اشتى.

قىيىمدا كورمە تاقتا فورماسى ارقىلى جۇرتد-شىلىقتا كەزەكتە ەلىمىزگە سۇغاناقتىق جاساپ كىرگەن بىرنەشە ۋتۇرلى ۋتىرى ورگانىزمدر جانە قاتىستى حاۋپى - قاتەرلەر كورسەتىلدى. ۋۇرمىچى كەدەنى كورسەتكەن ساندى مالىمەتتەردە مىنالار كورسەتىلدى: تولىق مەەس ساناقتا نەگىز-دەلگەندە، 20 - عاسىردىڭ 50 - جىلدارىنان بەرى قاراي، شىنجىياڭنىڭ ەگىن شارۋاشلىغىنا، ورمان شارۋاشلىغىنا شەتلەدىن 79 ۋتۇرلى ورگانىزم سۇ-عاناقتىق جاساپ كىرگەن. مۇنىڭ شىندە سۇغاناقا-تىق جاساپ كىرگەن زىياندى جاندىك 50 ۋتۇرلى، سۇغاناقتىق جاساپ كىرگەن دەرەز 19 ۋتۇرلى، سۇغاناقتىق جاساپ كىرگەن وسىمدىك 10 ۋتۇرلى (تۇقىمداس).

جۇىق جىلداردان بەرى شەتەلدەن ەنگەن تۇرلەر دۇركىن - دۇركىن سۇغاناقتىق جاساپ، ەلىمىزدىڭ ۋىل شارۋاشلىق ۋندىرىسىنىڭ حا-ۋپىسىزدىگىنە، تاپىعاتىتكە ەكولوگىيالىق تەپە - تەڭ-دىگىنە ۋثر قاتەر ۋتوندىردى. 2020 - جىلى ۋۇرمىچى كەدەنى تۇتاس جىلدا قولغا تۇسىرگەن شەكارادان ەنگەن زىياندى ورگانىزم 192 ۋتۇرلى بولپ، 19 مىڭ 951 رەتكە جەتكەن؛ يىپورت - ەكسىپورت ەتىلگەن ۋىل شارۋاشلىق ونىمدەرد-نىڭ اراسىنان حلورىمەكۇات قاتارلى ولشەمىنەن اسىپ كەتكەن 7 ۋتۇرلى زاتتى تەكسەرىپ شىعىپ، بۇكىل ەل بوينىشا تۇڭغىش رەت بال قاۋىنغا ۇيد-

قىشتا جاسالغاندىقتان، جۇمىس باسىنىڭ شارت - جاعايدايى ناشار، بۇرغىلاۋ جۇمىسىنا پايدالانلاتىن سۇ، پايدالانالاتىن ەلەكتر، ماتەريال جەتكىزۇ قىيىن-دىغى اسا زور، ەرەكشە شارا قولدانىپ قانا ەلەكتر-مەن قامداۋدى، سۇمەن قامداۋدى جانە شىكىزات-پەن قامداۋدى قامتاماسىز ەتۇگە بولادى.

شىرعالاڭ تۇيلغاننان كەيىن مەملەكەتتىك تو-تەنشە جاعايدارىلدى مەڭگەرۇ، باسقارۇ مېنىستىرلىگى دەرەۋ قىزمەت گرۇپپياسىن جىبەرىپ، سول جەردىڭ وزىندە اپاتتان اراشالاۋ، قۇتقارۇ - كو-مەكتەسۇ قىزمەتىنىە قولباسشلىق ەتتى. ەل شىندە-گى ەك مىقتى قۇتقارۇ - كومەكتەسۇ ۇجمىدارىن توپتادى، سونىمەن بىرگە بىدىيجىڭ، جياڭسۇ، سانشى، گانسۇ سىياقتى جەرلەردەن جوعارى قىسىم-ھا ۋنۈزىمدى تۇتىك پەن جوعارى قۇاتتى سۇ ناسو-سىن جەتكىزىپ، اپاتتان اراشالاۋ، قۇتقارۇ - كو-مەكتەسۇ قىزمەتىنە پارمەندى قامتاماسىزدىق ازىر-لەدى. ۋۆتونومىيالى رايوندىق پارتكوم مەن ۇكە-مەت بارىنشا ۋمان بەرىپ، توتەنشە جاعايدىى مەڭگەرۇ ساقىتىق جوباسىن دەرەۋ سىكە قوسىپ، ادام قۇتقارۇدى ۋبىرىنىشى ورنىغا قويىپ، ۋاقتىتى ۇتا قىيىلداپ، قامالىپ قالغانلاردى قۇتقاردى، تو-تەنشە جاعايدىى مەڭگەرۇ، ۋورت ۋوشىرۇ، ورتتەن ساقتانۇ، كەن تاۋ، ەلەكتر قۋاتى، خابار-لاسۇ سىياقتى جاقىتاردىڭ قۇتقارۇ - كومەكتەسۇ كۇشتەرىن قۇتقارۇ - كومەكتەسۇگە كىرىسۇگە دەرەۋ ۇيىمداستىردى ۋرى تۇتاس رايوننان جوعا-رى قۇاتتى ناسوس سىياقتى قۇتقارۇ - كومەكتەسۇ

● **جالپى خالىقتىق مەملەكەت حاۋپىسىزدىگى تارىبەسى كۇنىنە نازار**

2021 - جىلغى ”مەملەكەت قاقپاسىنىڭ بيولوگىيالىق حاۋپىسىزدىگى

جونىندەگى عىلم جالپىلاستىرۇ ۇگىت اپتالىغى“ قىيىملى باستالدى

مەلەگىش جەمسى شىبىنىن ۇستاپ قالادى.

4 - ايدىڭ 15 - كۇنى «جۇڭخۇا خالىق رەسپۇبلىكاسىنىڭ بيولوگىيالىق حاۋپىسىزدىك زاڭى» رەسەمى اتقارىلدى، بىرگە جونگە سالىپ، بىرگە قۇرىپ، بىرگە قاتنىاساتىن مەملەكەت قاقپا-سىنىڭ بيولوگىيالىق حاۋپىسىزدىگىنىن ساقتانۇ - تىزگىندەۋدىڭ جاڭا مەحازىمىن قۇرۇدى لىگەرد-لەتىپ، شەتەلدەن ەنگەن تۇرلەردەن عىلمىي ساقتانۇ ۋشىن، 3 - ايدىڭ 22 - كۇنى ۋۇرمىچى كەدەنى مەن ۋۆتونومىيالى رايوندىق عىلم - تەحنىكا قوعامى مەملەكەت قاقپاسىنىڭ بيولوگىيالىق حاۋپىسىزدىگى جونىندەگى عىلم جالپىلاستىرۇ، ۇگىت جۇرگىزۇ سەلبەستىگى كەلسىمىنە قول قو-يىستى. ۋۇرمىچى كەدەنىنىڭ 1 - دارەجەلى شار-لاۋشىسى دۋان شياۋدۇڭ تانىستىرىپ بىلاي دەدى: بۇل كەلىسىمدە ”مەملەكەت قاقپاسىنىڭ بيولوگىيالىق حاۋپىسىزدىگى قالىقتىسىن بىرگە ورن-ا. تىپ، جارسىمدى، ورنىقتى، كورىكتى شىنجىياڭدى بىرگە قۇرايىق“ سەلبەستىك نەگىزگى ئاقرىبى بەلگىلەنىپ، ”مەملەكەت قاقپاسىنىڭ بيولوگىيالىق حاۋپىسىزدىگى جونىندەگى عىلم جالپىلاستىرۇ تارىبەسى بازاسىن قۇرۇ“ قاتارلى 5 جاقىتاغى سەل-بەستىك مازمۇنى ايقىندالىپ، بۇدان كەيىن بۇكىل رايوندا مەملەكەت قاقپاسىنىڭ بيولوگىيالىق حاۋپى-سىزدىگى جونىندەگى عىلم جالپىلاستىرۇ ۇگىتىن لىگەرىلەتۇگە، مەملەكەت قاقپاسىنىڭ بيولوگىيالىق حاۋپىسىزدىگى جاعىنداغى ساقتانۇ - تىزگىندەۋ بو-يىنشا بىرگە جونگە سالۇ، بىرگە قۇرۇ سەلبەستىك مەحازىمىن ورناتۇغا بەرىك نەگىز قالادى.

تۇتاس قوعامنىڭ بىرگە قۇلىشىۋى مەن بىرگە ات سالسۇى ارقىلى مەملەكەت قاقپاسىنىڭ بيولوگىيالىق حاۋپىسىزدىگىنىڭ بەكەمدەلۇىن لىگە-رىلەتۇ ماقساتىمەن، يىىل ۋۇرمىچى كەدەنى تاغى ۋۆتونومىيالى رايوندىق عىلم - تەحنىكا قوعامىمەن، ورمان شارۋاشلىغى، ۋىل شارۋاشلىغى، وقۇ - اعارتۇ تاراۋلارىمەن، سونداي - اق شىنجىياڭنىڭ ۋشى - سىرتىنداغى ۋبىر ۋبولىم جوعارى، ورتا تەحنىكۇم مەكتەپتەرىمەن تىزە قوسا وتىرىپ، مەمە-لمەكەت قاقپاسىنىڭ بيولوگىيالىق حاۋپىسىزدىگى جو-نىندەگى عىلم جالپىلاستىرۇ ۇگىتىن ورسىتەتۇ جانە شەكارادان كىرىپ - شىققان حاياۋاناتتار، وسىمدىكتەر نىندەتىنەن بىرلەسىپ ساقتانۇ، بىرلە-سىپ تىزگىندەۋ سىياقتى كوپ ۋتۇرلى سەلبەستىك مەحازىمىن ورناتادى.

جابدىقتارىن توپتاپ، بۇكتەمەلى تۈسەك، شاتىر، ماقىتالى كورىپە، دىشىك، ازدىق - تۇلىك سىياقتى قۇتقارۇ - كومەكتەسۇ زاتىتىق ماتەريالدارىن شۇىل تۇردە جەتكىزىپ، قۇتقارۇ - كومەكتەسۇ قىزمەتىن جان - جاقىتلى ورسىتەتتى؛ سونىمەن بىرگە، جەدەل جاردەم كولىگىن دەرەۋ توپتاپ، 3 مەدىتسىنالىق قۇتقارۇ - ەمدەۋ شىپاخانىسىن تۇراق-تاندىرىپ، ەمدەۋ قىزمەتكەرلەرى تۇگەلدەي جۇمىس ورنىدارىنان تاپچىلماي سىتەدى.

”بۇل قۇتقارۇ - كومەكتەسۇ قىزمەتىنە جان - جاقىتلى ترەك ازىرلەپ، قۇتقارۇ - كومەكتەسۇ قىزمەتىنىڭ جىلدام ورسىتەتلۇىنە جانە لىگەرىلە-تىلۇىنە شىنايى كەپىلدىك ەتتى“، - دەدى داي دۇڭشىڭ.

”قۇتقارۇ - كومەكتەسۇ قىزمەتىنىڭ قىيىندىغى زور بولغانىمەن، قولباسشلىق شىتابى ۋتۇرلى جاق-تارداغى قېنىشلىقتاردى ۋبىر تۇتاس ويىلاستىرىپ، عىلمىي جوسبارلاپ، تۇرگە ايرىپ شارا قولدانىپ، قۇنتتى ورنالاستىرىپ، شىنجىياڭنىڭ ۋشى - سىر-تىنداغى تەحنىكالىق كۇشتەردى، قۇتقارۇ - كو-مەكتەسۇ قوسىندارىن جانە قۇتقارۇ - كومەكتەسۇ زاتىتىق ماتەريالدارىن توپتاپ، قۇتقارۇ - كومەك-تەسۇ قىزمەتتەرىنىڭ پارمەندى، ۋنىمىدى، ۋتارتىپ-تى ۋجۇرلۇىن ۇزدىكىسىز لىگەرىلەتتى“، - دەدى نان شىڭخۇي.

قىلىشى ماقالاسىن جولداغانغا دەيىن، قۇتقارۇ - كومەكتەسۇ قىزمەتى بۇرىنغىداي بار كۇشپەن ۋجۇ-رىلىپ جاتتى.